

Conditional Kiddushin in Light of Civil Divorce

R' Michael Weil – Paris

Sept. 1, 1996

1) Retroactive Annulment of Kiddushin (Review)

A) Kiddushin Annulled Immediately Due to his Inappropriate Actions

תלמוד בבלי מסכת יבמות דף קי עמוד א

והא ההיא עובדא דהוה בנרש ואיקדישה כשהיא קטנה וגדלה ואותביה אבי כורסייא ואתא אחרינא וחטפה מיניה ורב ברונא ורב חננאל תלמידי דרב הוו התם ולא הצריכוה גיטא מבתרא אמר רב פפא בנרש מינסב נסיבי והדר מותבי אבי כורסייא רב אשי אמר **הוא עשה שלא כהוגן לפיכך עשו בו שלא כהוגן ואפקעינהו רבנן לקידושי מיניה** אמר ליה רבינא לרב אשי תינח דקדיש בכספא קדיש בביאה מאי שויה רבנן לבעילתו בעילת זנות

רש"י מסכת יבמות דף קי עמוד א

וקא אפקעינהו לקידושי מיניה - דכל דמקדש תולה בדעת חכמים הוא דהא כדת משה וישראל קאמרינן ורבנן אמרי דחוטף אשה מבעלה לא ניהוי קידושין.

תינח דקדיש בכספא - איכא למימר דאפקעינהו לקידושי ושוו מעות מתנה דהפקר ב"ד היה הפקר.

קדיש בביאה - מאי הפקר ב"ד איכא למימר.

שויה לבעילתו בעילת זנות - והוא בדעתם תלה.

תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף מח עמוד ב

ואמר אמיר תליוה וקדיש קדושי קדושין מר בר רב אשי אמר באשה ודאי קדושין לא הוו **הוא עשה שלא כהוגן לפיכך עשו עמו שלא כהוגן ואפקעינהו רבנן לקידושי מיניה** אמר ליה רבינא לרב אשי תינח דקדיש בכספא קדיש בביאה מאי איכא למימר אמר ליה שויה רבנן לבעילתו בעילת זנות.

B) Kiddushin Annulled Not at Time of Marriage – Accompanied by Invalid Get

תלמוד בבלי מסכת גיטין דף לב עמוד א

מתני' - השולח גט לאשתו והגיע בשליח או ששלח אחריו שליח ואמר לו גט שנתתי לך בטל הוא הרי זה בטל קידם אצל אשתו או / ששלח אצלה שליח ואמר לה גט ששלחתי לך בטל הוא הרי זה בטל אם משהגיע גט לידה שוב אינו יכול לבטלו בראשונה היה עושה ב"ד ממקום אחר ומבטלו התקין רבן גמליאל הזקן שלא יהו עושין כן מפני תיקון העולם.

תלמוד בבלי מסכת גיטין דף לג עמוד א

ת"ר בטלו מבוטל דברי רבי רשב"ג אומר אינו יכול לא לבטלו ולא להוסיף על תנאו שא"כ מה כח ב"ד יפה ומי איכא מידי דמדאורייתא בטל גיטא ומשום מה כח ב"ד יפה שרינן אשת איש לעלמא אין **כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקידושי מיניה** אמר ליה רבינא לרב אשי תינח דקדיש בכספא קדיש בביאה מאי איכא למימר שויה רבנן לבעילתו בעילת זנות.

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף ב עמוד ב

אלמא קסבר רבא אין אונס בגיטין מנא ליה לרבא הא... אלא מהא דההוא דאמר להו אי לא אתינא מיכן ועד תלתין יומין ליהוי גיטא אתא בסוף תלתין יומין ופסקיה מברא אמר להו חזו דאתאי חזו דאתאי אמר שמואל לאו שמייה מתיא ודלמא אונסא דשכיח שאני דכיון דאיבעי ליה לאתנויי ולא אתני איהו דאפסיד אנפשיה אלא רבא סברא דנפשיה קאמר משום צנועות ומשום פרוצות משום צנועות דאי אמרת לא להוי גט זימנין דלא אנים וסברה דאנים ומיעגנא ויתבה ומשום פרוצות דאי אמרת לא ליהוי גיטא זימנין דאנים ואזלא ומינסבא ונמצא גט בטל ובניה ממזרים ומי איכא מידי דמדאורייתא לא להוי גט ומשום צנועות ומשום פרוצות שרינן אשת איש לעלמא אין **כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקידושי מיניה** אמר ליה רבינא לרב אשי תינח דקדיש בכספא קדיש בביאה מאי איכא למימר שויה רבנן לבעילתו בעילת זנות.

תלמוד בבלי מסכת גיטין דף עב עמוד ב

זה גיטיך מהיום אם מתי מחולי זה ועמד והלך בשוק כו' אמר רב הונא גיטו כמתנתו מה מתנתו אם עמד חוזר אף גיטו אם עמד חוזר... רבה ורבא לא סבירא להו הא דרב הונא גזירה שמא יאמרו יש גט לאחר מיתה ומי איכא מידי דמדאורייתא לא הוי גיטא ומשום גזירה שרינן אשת איש לעלמא אין **כל דמקדש אדעתא דרבנן מקדש ואפקעינהו רבנן לקידושי מיניה** א"ל רבינא לרב אשי תינח דקדיש בכספא קדיש בביאה מאי איכא למימר א"ל שויה רבנן לבעילתו בעילת זנות.

2) Implicit Condition in Kiddushin

תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף קי עמוד ב

אלא מעתה, יבמה שנפלה לפני מוכה שחין תיפוק בלא חליצה, דאדעתא דהכי לא קדשה עצמה! התם אנן סהדי דמינח ניהא לה בכל דהו, כריש לקיש, דאמר ר"ל: טב למיתב טן דו מלמיתב ארמלו.

תלמוד בבלי מסכת קידושין דף ב עמוד א

מתני'. האשה נקנית בשלש דרכים, וקונה את עצמה בשתי דרכים. נקנית בכסף, בשטר, ובביאה. בכסף - בית שמאי אומרים: בדינר ובשוה דינר, ובית הלל אומרים: בפרוטה ובשוה פרוטה. וכמה היא פרוטה? אחד משמנה באיסור האיטלקי. וקונה את עצמה בגט, ובמיתת הבעל. היבמה נקנית בביאה, וקונה את עצמה בחליצה, ובמיתת היבם.